

REGULAMENTUL COMISIEI DE ETICĂ UNIVERSITARĂ

Preambul

În temeiul Legii învățământului superior nr. 199/2023, art. 162, alin 2, și a Codului-cadru de etică și deontologie universitară, aprobat prin hotărârea Guvernului, la nivelul USV Iași funcționează Comisia de etică universitară.

Pe lângă Prorectoratul cu activitatea de cercetare științifică, inovare, transfer tehnologic și relații internaționale, funcționează Comisia de etică a cercetării științifice, ale cărei atribuții sunt stabilite conform art. 12 din Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, modificată și completată prin Legea nr. 398/2006. În cazul în care constată abateri de la etica profesională în cadrul activității de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și inovare, Comisia de etică a cercetării științifice sesizează Comisia de etică universitară în vederea analizării și soluționării situației respective.

CAPITOLUL I - DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1. (1) Comisia de etică universitară a Universității pentru Științele Vieții ”Ion Ionescu de la Brad” din Iași se organizează și funcționează pe baza prezentului Regulament.

(2) Structura și componența Comisiei de etică universitară este propusă de Consiliul de administrație, avizată de Senatul universitar și aprobată prin decizia de către Rector.

(3) Componența membrilor comisiei de etică este de maximum 75% cadre didactice și de cercetare, și de minimum 25% studenți. Membrii comisiei sunt persoane cu prestigiu profesional, care nu au încălcat normele de etică și deontologie universitară.

(4) Din comisia de etică universitară nu pot face parte persoane care dețin funcția de rector, președinte al senatului, prorector, decan, prodecan, director general administrativ, director general adjunct administrativ, director de departament, director de filială, director de extensie, precum și director de unitate de cercetare-dezvoltare, de proiectare sau de microproducție în instituția de învățământ superior.

(5) Consiliul de administrație informează public comunitatea universitară în momentul în care demarează procesul de selecție a componenței comisiei de etică universitară. Persoanele interesate să ocupe o poziție în această comisie se adresează, în scris, rectorului.

(6) Reprezentanții studenților din comisiile de etică universitară sunt aleși de către studenții care fac parte din senatul instituției de învățământ superior.

(7) La ședințele Comisiei de etică universitară pot participa diferite persoane în calitate de invitați, printre care și consilierul juridic al universității.

(8) Comisia de etică universitară are următoarele atribuții:

a) contribuie la elaborarea Codului de etică și deontologie universitară, care se supune aprobării Senatului universitar;

b) urmărește respectarea Codului de etică și deontologie universitară;

- c) analizează și soluționează abaterile de la normele de etică și deontologie universitară, pe baza sesizărilor sau prin autosesizare, conform Codului de etică și deontologie universitară;
- d) realizează un raport anual referitor la situația respectării eticii universitare și a eticii activităților de cercetare, care se prezintă Rectorului și Senatului universitar, și constituie un document public;
- e) realizează activități de prevenire cu privire la încălcarea normelor de etică și deontologie universitară;
- f) monitorizează desfășurarea cursurilor de etică și integritate academică;
- g) propune spre adoptare Senatului universitar regulamentul de organizare și funcționare a comisiei de etică;
- h) colaborează cu comisiile consultative de la nivel național;
- i) urmărește aplicarea prevederilor Legii nr. 206/2004, cu modificările și completările ulterioare, și a Legii nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- j) alte atribuții prevăzute de legislația națională sau stabilite prin Carta universitară.

CAPITOLUL II - ORGANIZAREA COMISIEI DE ETICĂ UNIVERSITARĂ

Art. 2. (1) Comisia de etică universitară este formată din șapte persoane (președinte, vicepreședinte, secretar și patru membri), după cum urmează:

- patru membri, cadre didactice;
- doi membri, reprezentanți ai studenților;
- un membru, reprezentantul sectorului de cercetare, cu atribuții de secretar.

(2) Componenta Comisiei de etică universitară este propusă pe baza următoarelor reguli:

- a) Consiliul de administrație al USV face o propunere;
- b) membrii cadre didactice - sunt propuși de către consiliile facultăților;
- c) reprezentanții studenților din Comisia de etică universitară sunt aleși de către studenții care fac parte din Senatul universității, dintre studenții integraliști, cu media generală, de regulă, peste 8,50 și cu o bună imagine profesională și morală;

(3) Membrii Comisiei de etică universitară, după avizul Consiliului de administrație, aleg prin vot secret președintele, vicepreședintele și secretarul;

(4) Consiliul de administrație propune Senatului avizarea comisiei de etică;

(5) Modificarea componenței Comisiei de etică universitară este avizată de Senat;

(6) Hotărârile Comisiei de etică universitară sunt avizate de compartimentul juridic al Universității. Răspunderea juridică pentru hotărârile și activitatea Comisiei de etică universitară revine Universității.

Art. 3. (1) Mandatul Comisiei de etică universitară este de patru ani.

(2) Membrii Comisiei de etică aflați la sfârșit de mandat pot fi propuși și reconfirmați de Senat, fără însă a depăși două mandate consecutive.

Art. 4. În exercitarea atribuțiilor prevăzute la art.1 alin. (8) al prezentului Regulament, Comisia de etică universitară are următoarele obligații:

(1) În privința elaborării Codului de etică și deontologie universitară și supravegherea respectării eticii universitare în comunitatea academică:

a) să facă public proiectul Codului propus prin afișarea pe site-ul Universității, în vederea colectării de opinii și observații ale membrilor comunității academice;

b) să primească, să propună și să promoveze în rândul comunității academice modificări și completări ale Codului de etică și deontologie universitară;

c) să prezinte Senatului universității proiectul Codului și propunerile primite din partea

membrilor comunității academice, în vederea adoptării formei finale a acestuia.

(2) În legătură cu analiza și soluționarea reclamațiilor și sesizărilor referitoare la abaterile de la etică universitară:

a) să primească, să evalueze și să rezolve sesizările și reclamațiile referitoare la abaterile de la Codul de etică și deontologie universitară, adresate în conformitate cu prezentul Regulament;

b) să analizeze, să facă investigații și audieri în scopul strângerii de date privitoare la cazurile care fac obiectul sesizărilor și reclamațiilor;

c) să propună soluții și să stabilească sancțiuni, conform legii, pe baza efectuării investigațiilor și audierilor cu privire la natura faptelor care fac obiectul sesizărilor și reclamațiilor;

d) Comisia de etică universitară se pronunță în termen de 45 de zile calendaristice de la primirea sesizării, prin hotărâre motivată în baza unui raport, care se comunică persoanei cercetate și persoanei care a formulat sesizarea. Deciziile Comisiei de etică se publică pe site-ul universității;

d) să comunice raportul de caz, conținând soluția propusă, precum și eventualele recomandări sau sancțiuni, Senatului universității;

e) hotărârea Comisiei de etică universitară reprezintă un act administrativ și trebuie să cuprindă explicit în textul acesteia faptele care au condus la sancționarea persoanei vizate, temeiul legal, respectiv considerentele prin care s-au înlăturat argumentele formulate de autorul sesizării;

f) decizia Comisiei de etică, hotărârea de admitere sau de respingere, poate fi contestată la CNATDCU, CNEMU sau Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, în termen de 30 de zile de la comunicare;

g) în situația în care hotărârea Comisiei de etică universitară nu este contestată în termenul prevăzut la alin. (f), aceasta devine obligatoriu de îndeplinit pentru persoana cercetată și pentru Universitate. Acest lucru se comunică părților implicate;

h) în situația în care decizia CNATDCU sau CNEMU, după caz, este diferită de cea a Comisiei de etică universitară, aceasta va fi pusă în aplicare de universitate în termen de 30 de zile calendaristice de la comunicare.

(3) în privința prezentării unui raport anual în fața Senatului și a Rectorului, referitor la activitatea comisiei:

a) să elaboreze raportul în termen de 30 de zile de la data încheierii fiecărui an de mandat;

b) să înainteze raportul Senatului universității și să-l facă public prin afișarea pe site-ul Universității;

c) raportul nu trebuie să conțină informații identificatoare pentru cazurile nedemonstrate, sesizările sau reclamațiile respinse sau abaterile minore de la etica universitară.

Art. 5. Abaterile de la normele de etică și deontologie universitară sunt specificate în Codul de etică, și se referă la:

a) norme de etică și deontologie în activitatea didactică și de cercetare universitară;

b) norme de etică și deontologie în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică;

c) norme de etică și deontologie în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere;

d) norme de etică și deontologie privind respectarea ființei și demnității umane;

e) norme de etică specifice principiilor canonice și dogmatice ale cultului respectiv, care nu contravin normelor prevăzute la lit. a)–d).

Art. 6. (1) Sub jurisdicția Comisiei de etică universitară intră toate persoanele care fac parte din comunitatea academică sau au relații cu USV, studenții (de la toate nivelurile și formele de studiu, inclusiv doctoranzi), membrii corpului de conducere, cadre didactice titulare sau colaboratoare, personalul auxiliar-didactic, parteneri instituționali.

(2) Sub jurisdicția Comisiei de etică universitară intră atât actele petrecute în interiorul Universității și campusului universitar, cât și cele desfășurate în afara acestora, în măsura în care implică membrii propriei comunități academice.

(3) Orice persoană cu funcție de conducere din USV, care primește o sesizare privind încălcarea eticii universitare, are obligația de a o înainta Comisiei de etică universitară.

Art. 7. (1) Acoperirea cheltuielilor implicate de funcționarea Comisiei de etică se realizează din fondurile universității, prin Decizia rectorului.

(2) Aceste cheltuieli se compun din:

a) resursele necesare pentru asigurarea unui spațiu sigur de depozitare a documentelor și decontarea cheltuielilor materiale (cheltuieli de birotică, cheltuieli poștale, convorbiri telefonice etc);

b) resursele necesare remunerării membrilor Comisiei.

Art. 8. (1) Remunerarea membrilor Comisiei (cadre didactice, personal administrativ și reprezentantul studenților) se poate realiza prin stabilirea unei sume plătite în regim de plata cu ora, la propunerea Rectorului și cu aprobarea Consiliului de administrație, în funcție de activitatea desfășurată de către fiecare în parte.

Art. 9. (1) Secretarul Comisiei de etică universitară este responsabil cu păstrarea tuturor datelor colectate în dosarele de caz, soluționate sau nesoluționate, pe întreaga durată a mandatului Comisiei.

(2) Comisia de etică universitară trebuie să păstreze dosarele de caz pe durată nedeterminată, într-un spațiu adecvat, pus la dispoziția acesteia de conducerea universității.

(3) La alegerea unei noi Comisii de etică universitară, Comisia care își încetează mandatul asigură predarea tuturor documentelor președintelui nou-ales.

CAPITOLUL III - FUNCȚIONAREA COMISIEI DE ETICĂ UNIVERSITARĂ

Art. 10. (1) Comisia de etică universitară se întrunește trimestrial, în ședințe ordinare, și ori de câte ori este nevoie, în ședințe extraordinare.

(2) Comisia se reunește în ședințe extraordinare în cel mult 10 zile lucrătoare de la depunerea sesizării sau reclamației.

Art. 11. (1) Cvorumul Comisiei de etică universitară este constituit din jumătate plus unu din membri.

(2) Deciziile Comisiei se iau cu majoritate simplă de voturi, prin vot secret.

Art. 12. (1) Niciunul dintre membrii Comisiei de etică universitară nu poate fi împiedicat să participe la ședințe, cu excepția situației în care cazul analizat îl pune într-un conflict de interese evident.

(2) În situația în care persoanele implicate în analizarea unei sesizări sau reclamații solicită excluderea unui membru al Comisiei de la analizarea cazului, pe motiv de conflict de interese, acestuia i se va permite să se retragă de la procesul de anchetare și judecare a cazului respectiv.

(3) În caz contrar, Comisia decide prin vot, cu majoritate simplă, cu privire la capacitatea acestui membru de a participa la analizarea cazului.

(4) În situația recuzării sau abținerii, membrul recuzat al Comisiei nu participă la anchetarea și judecarea cazului.

Art. 13. (1) Pentru fiecare caz analizat, pe baza sesizărilor/reclamațiilor sau autosesizărilor, Comisia de etică universitară întreprinde o anchetă și întocmește un raport final care se prezintă Senatului universității.

(2) Raportul de caz al Comisiei trebuie să conțină:

a) constatarea cu privire la natura și veridicitatea faptelor imputate și a altor fapte relevante, susținută de dovezile obținute de Comisie în urma investigațiilor și a audierilor;

b) decizia cu privire la existența unor abateri de la etica universitară.

(3) Termenul de răspuns la orice sesizare sau reclamație este de 10 de zile de la finalizarea anchetei.

Art. 14. (1) Sesizările se referă la atenționarea Comisiei de etică universitară asupra cazurilor de plagiat și a cazurilor de fraudă la examene sau concursuri.

(2) Reclamațiile se referă la încălcări ale regulamentelor și la toate celelalte cazuri, precum hărțuire, discriminare, corupție etc, în care există victime identificabile în mod direct, care sunt autoarele reclamațiilor.

(3) Membrii Comisiei de etică universitară se pot sesiza și din oficiu.

Art. 15. (1) Orice persoană din universitate sau din afara acesteia poate depune sesizări și reclamații la Comisia de etică universitară, cu privire la săvârșirea de către un membru al comunității academice a unei fapte care poate constitui abatere de la Codul de etică și deontologie universitară.

(2) Sesizările sau reclamațiile se depun în termen de cel mult 60 de zile calendaristice de la evenimentele care constituie subiectul acestora.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2) al prezentului articol, sesizările referitoare la cazuri de plagiat se pot depune pe toată durata protecției drepturilor de autor, în conformitate cu legislația în vigoare (Legea nr. 8/1996 privind drepturile de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare).

(4) Plagiatul constituie încălcare gravă a codului etic și se *analizează* conform prevederilor din anexa 1, parte integrantă din prezentul Regulament.

Art. 16. (1) Sesizările și reclamațiile se formulează în scris și conțin date privind identitatea persoanei care reclamă (inclusiv datele de contact), identitatea persoanei acuzate de abatere, acțiunile imputate, locul și data desfășurării acestora, eventualii martori, orice alte informații considerate relevante.

(2) Nu se supun analizei Comisiei de etică universitară sesizările sau reclamațiile anonime.

Art. 17. (1) Sesizările și reclamațiile se primesc la Registratura universității sau la biroul Comisiei de etică universitară, care eliberează un număr de înregistrare.

(2) La cerere, secretarul Comisiei poate acorda consiliere cu privire la formularea și completarea sesizărilor și reclamațiilor.

Art. 18. Comisia de etică universitară răspunde autorului sesizării sau reclamației în termen de 30 zile de la primirea acesteia, iar după încheierea procedurilor îi comunică rezultatul acestora.

Art. 19. (1) La începutul anchetei, Comisia de etică și deontologie universitară trebuie să notifice persoana împotriva căreia s-a depus sesizarea sau reclamația, despre primirea acesteia, în scopul de a formula o poziție în scris cu privire la faptele imputate.

(2) În notificarea adresată persoanei reclamate trebuie să se precizeze conținutul sesizării sau reclamației, natura informațiilor solicitate, și să o invite pentru a-și exprima eventualele obiecții cu privire la capacitatea membrilor Comisiei de a judeca respectivul caz (conflict de interese).

(3) Lipsa unei poziții scrise și, în general, lipsa de cooperare a persoanei care face obiectul sesizării sau reclamației nu împiedică derularea procedurilor de anchetă ulterioare.

(4) În cazul în care persoana în cauză recunoaște faptele care i-au fost imputate, Comisia de etică universitară poate lua o decizie pe baza sesizării sau reclamației, și a declarației în scris, semnate, prin care se recunosc acele fapte.

Art. 20. Pentru constatarea naturii faptelor și a măsurii în care acestea constituie abateri sau acte discutabile în sensul Codului de etică și deontologie universitară, Comisia trebuie să desfășoare

o anchetă care să includă colectarea informațiilor, analizarea faptelor, cercetarea dovezilor, interviuarea martorilor, audierea și confruntarea părților, după caz.

Art. 21. (1) Comisia poate decide să citeze pentru audiere, la cererea părților sau din oficiu, orice persoană care deține informații necesare soluționării cazului, aceasta având obligația de a da curs cererii;

(2) Nerespectarea prevederilor de la al. (1) constituie abatere de la etica universitară;

(3) Identitatea persoanelor prevăzute la alin. (1) este confidențială, la cererea acestora.

Art. 22. (1) Membrii Comisiei de etică universitară sunt obligați să păstreze secretul audierilor și al deliberărilor până la elaborarea raportului final.

(2) Nerespectarea prevederilor alin. (1) constituie abatere de la etica universitară.

Art. 23. (1) Accesul terților la dosarul de caz, pe durata desfășurării anchetei, este interzis, cu excepția părților implicate, a reprezentanților lor legali și a organelor de stat autorizate, atunci când faptele fac subiectul unei investigații oficiale.

(2) După soluționarea cazului, accesul terților la dosar este interzis, cu următoarele excepții: părțile sau reprezentanții lor legali în cazul unui recurs, membrii organismului de recurs, organele de stat autorizate, atunci când faptele fac subiectul unei investigații oficiale, respectiv cercetătorii, exclusiv în interesul cercetării academice și cu respectarea regulilor stricte ale confidențialității.

Art. 24. (1) Pe durata derulării procedurilor de sesizare și analizare a unui caz la nivelul Comisiei de etică universitară, persoana care a depus sesizarea sau reclamația are următoarele drepturi:

a) de a fi consiliată cu privire la depunerea unei sesizări sau reclamații;

b) de a primi un număr de înregistrare pentru sesizarea sau reclamația depusă;

c) de a apărea în fața Comisiei însoțită, dacă dorește, de un reprezentant legal sau de un martor (avocat, coleg, tutore legal etc);

d) de a depune poziții în scris și a avea întrevederi cu membrii Comisiei privitoare la caz;

e) de a contesta decizia Comisiei de etică universitară la Senatul universității;

f) de a beneficia de confidențialitate, în conformitate cu prezentul Regulament.

Art. 25. Pe durata derulării procedurilor de analizare a unui caz, la nivelul Comisiei de etică universitară, persoana împotriva căreia s-a depus sesizarea sau reclamația are următoarele drepturi:

a) de a apărea în fața Comisiei însoțită, dacă dorește, de un reprezentant legal sau de un martor (avocat, coleg, tutore legal etc);

b) de a fi informată privind componența Comisiei de etică universitară și de a contesta, înainte de demararea anchetei, capacitatea membrilor acesteia de a lua o decizie corectă (eventuale conflicte de interese);

c) de a depune poziții în scris și de a avea întrevederi privitoare la caz cu membrii Comisiei;

d) dreptul de a contesta la Senatul universității modul de desfășurare a anchetei de către Comisia de etică universitară;

e) de a beneficia de confidențialitate în conformitate cu prezentul Regulament.

Art. 26. (1) Pe baza datelor colectate și a audierilor părților și martorilor, Comisia de etică universitară întocmește raportul final asupra cazului.

(2) Raportul final al Comisiei de etică universitară trebuie să conțină:

a) constatarea cu privire la natura și veridicitatea faptelor imputate, și a altor fapte relevante, susținută de dovezile obținute de Comisie în urma investigațiilor și a audierilor;

b) decizia cu privire la existența unor abateri de la etica universitară;

c) sancțiunea/sancțiunile hotărâtă/hotărâte de Comisie, în concordanță cu abaterea/abaterile săvârșită/săvârșite.

Art. 27. (1) În cazul în care Comisia consideră că nu există o abatere de la etica universitară sau abaterea este minoră (de exemplu pentru situații neintenționate de: neglijențe minore, lipsa de amabilitate, impolitețe etc), iar natura problemei permite sau necesită concilierea între părți pe cale amiabilă, această soluție trebuie propusă părților, odată cu comunicarea raportului final al Comisiei.

(2) În cazul în care Comisia constată o abatere importantă de la etica universitară, raportul final cu hotărârea de sancționare se avizează de consilierul juridic și se supune validării Senatului universității.

Art. 28. (1) **Sancțiunile hotărâte de Comisia de etică universitară** trebuie să fie în conformitate cu legislația în vigoare:

a) **pentru activitatea cadrelor didactice și de cercetare, personalului didactic și de cercetare auxiliar**, Legea învățământului superior nr 199/2023, art. 168, Codul de etică și deontologie universitară și Regulamentele universității.

b) **pentru activitatea de cercetare**, Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, cu modificările și completările ulterioare, **art. 14;**

c) **pentru activitatea studenților**, Legea învățământului superior nr 199/2023, art. 168 și Regulamentele în vigoare referitoare la activitatea didactică și profesională, conviețuirea în cămin etc, precum și Codul de etică și deontologie universitară.

(2) **Sancțiunile care se pot aplica personalului didactic, didactic auxiliar și de cercetare, inclusiv cu funcție de conducere**, pentru abaterile de la normele de etică și deontologie universitară specificate la art.168 din Legea nr.199/2023, de către Comisia de etică universitară, sunt următoarele:

a) avertismentul scris;

b) retragerea și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de etică și deontologie universitară;

c) destituirea din funcția de conducere;

d) interzicerea, pentru o perioadă determinată, a accesului la finanțare din fonduri publice competitive;

e) suspendarea, pe o perioadă determinată de timp, între un an și cinci ani, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții superioare ori a unei funcții de conducere sau ca membru în comisii de concurs;

f) destituirea din funcția didactică sau de cercetare.

(3) **Sancțiunile care se pot aplica de către Comisia de etică universitară studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți**, pentru abaterile de la normele de etică și deontologie universitară specificate la art.168 din Legea nr.199/2023, sunt următoarele:

a) avertismentul scris;

b) anularea rezultatelor evaluărilor;

c) exmatricularea;

d) alte sancțiuni prevăzute de Codul de etică și deontologie universitară al universității.

(4) În cazul **abaterilor de la buna conduită în cercetarea științifică**, comisia de etică universitară stabilește, conform Legii nr. 206/2004, cu modificările și completările ulterioare Codului de etică și deontologie universitară al personalului de cercetare-dezvoltare, și Codului de etică și deontologie universitară, una sau mai multe dintre sancțiunile:

a) îndepărtarea persoanei/persoanelor din echipa de realizare a proiectului;

b) schimbarea responsabilului de proiect;

c) retragerea și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea regulilor de bună conduită;

- d) muștrare scrisă;
- e) retrogradarea din funcție;
- f) suspendarea din funcție;
- g) concedierea.

(5) În cazul abaterilor de la prevederile Codului de etică universitară, Comisia de etică universitară stabilește una sau mai multe dintre sancțiunile prevăzute la art. 28.

(6) În cazul în care, prin statute profesionale aprobate prin lege specială, se stabilește un alt regim de sancționare, va fi aplicat acesta.

(7) Sancțiunile propuse de Comisia de etică universitară trebuie să fie proporționale cu abaterea comisă și cu prejudiciul cauzat de aceasta.

(8) Sancțiunile specificate la art. 28 sunt puse în aplicare prin decizia rectorului.

(9) Comisia de etică universitară informează Senatul universității cu privire la sancțiunea/sancțiunile hotărâte, în conformitate cu legislația și regulamentele în vigoare.

CAPITOLUL IV - DISPOZIȚII FINALE

Art. 29. Toți membrii comunității academice din USV Iași trebuie să respecte prezentul regulament.

Art. 30. (1) Prezentul Regulament se adoptă și se modifică prin Hotărârea Senatului Universității.

(2) Regulamentul intră în vigoare de la adoptarea sa prin Hotărâre a Senatului și se publică pe site-ul USV Iași.

Prezentul Regulament a fost aprobat **în ședința Senatului USV Iași din 11 sept. 2023.**

Președinte Senat,

Prof. univ. dr. Vasile VÎNTU

Rector,

Prof. univ. dr. Gerard JITĂREANU

PLAGIATUL

Art. 1. Se consideră plagiat:

a) preluarea și prezentarea integrală sau parțială, voluntară sau involuntară, a activității sau a materialului realizat de un alt autor sau de mai mulți autori, ca fiind a propriei persoane, într-o lucrare scrisă (de exemplu: carte, referat, articol, lucrare de licență, de disertație, teză de doctorat, experiment etc.) sau într-o prezentare orală, fără referințe la textele sursă;

b) copierea cuvintelor sau ideilor unei persoane fără a o menționa;

c) lipsa citării în text prin semnele corespunzătoare (ghilimele, litere cursive, paragrafe distincte, indentație etc) a lucrării sursă (carte, articol, referat, sursa web etc.) și lipsa menționării lucrării sursă în bibliografia finală;

d) informarea incorectă asupra sursei sau a citării;

e) schimbarea cuvintelor, prin copierea structurii enunțului unei surse fără a menționa sursa (parafrizare, repovestirea ideii sau argumentului unui autor, modificarea unor expresii din text și/sau inversarea unor paragrafe, propoziții sau capitole);

f) întrepătrunderea dintre fragmentele de texte compilate ilegal și munca proprie;

g) copierea unui volum mare dintr-un material, dintr-o sursă, astfel încât acesta alcătuiește majoritatea lucrării, chiar dacă sursa se menționează;

h) autoplagiatul, adică prezentarea sau publicarea aceluiași material personal publicat anterior, având modificat titlul, pentru evaluări diferite.

Art. 2. Nu se consideră plagiat:

a) folosirea unor sintagme sau definiții scurte, considerate ca făcând parte din fondul de noțiuni de bază, comune, al domeniului (disciplinei) respectiv(e), dacă autorul a dat dovadă de discernământ în utilizarea lor, având în vedere că există un grad de subiectivism în acest sens;

b) paradigmele consacrate (modele, învățături, exemple, teorii) clasice într-un domeniu de studiu, care au citat autorii care au fondat și impus acele paradigme, dar care nu se pot prezenta într-o manieră originală fără a se face erori fundamentale;

c) utilizarea, în cercetările proprii, de formule și legi descoperite anterior.

Art. 3. (1) O acuzație de plagiat este validă atunci când este însoțită de o dovadă clară, prin indicarea textului sau textelor din care s-a plagiat.

(2) Dacă două articole sau alte materiale, prezentate simultan, conțin fragmente comune, într-una sau mai multe dintre formele menționate la art. 1, se poate fundamenta o acuzație de plagiat.

(3) Având în vedere dificultatea reală de a face o apreciere obiectivă a gradului de plagiat și a gravității sale, Comisia de etică universitară poate face apel la alte cadre didactice sau specialiști, cu aprobarea conducerii Universității, în scopul analizării unei sesizări de plagiat.

Art. 4. Recunoașterea diferitelor tipuri de plagiat ajută la prevenirea eficientă și la nevoia eventuală de sancționare. Este nevoie să se facă o distincție între gravitatea diferitelor **tipuri de plagiat:**

(1) Surse care nu sunt citate:

a) autorul plagierii prezintă o altă muncă drept propria sa muncă (de cercetare);

b) autorul plagierii copiază porțiuni importante din textul original fără a face vreo modificare;

el încearcă să mascheze plagiatul, copiind din diferite surse, potrivit propozițiile, dar păstrând cele mai multe din frazele originale; deși a păstrat esențialul din sursa primară, el a modificat modul de prezentare al unor fraze sau cuvinte cheie;

c) autorul plagierii lucrează mult la parafrizarea majorității lucrării sale, în locul unei cercetări sau activități originale;

d) autorul împrumută generos din propriile lucrări anterioare, prezentând-o pe cea nouă ca pe încă una originală.

2) Surse citate, dar plagiate:

a) autorul plagierii menționează numele autorului plagiat, dar nu indică și informații despre localizarea materialului original (ex. revistă, volum, pagini, an);

b) autorul plagierii prezintă informații neadevărate despre sursă, ceea ce face imposibilă găsirea ei;

c) autorul plagierii citează corect sursa, dar nu pune semnele citării pentru textul preluat cuvânt cu cuvânt, existând riscul de interpretare greșită a prezentării făcute;

d) autorul plagierii citează corect toate sursele și utilizează parafrazările, și semnele de citare corespunzătoare, dar lucrarea nu conține o contribuție originală, existând riscul de a o confunda cu una care este o cercetare originală bine documentată;

e) autorul plagierii citează corect sursele în anumite locuri, dar inserează parafrazări din alte surse, fără a le cita, încercând să inducă ideea originalității muncii proprii prin materialul necitat.

(4) Cazuri minore de plagiat:

a) utilizarea greșită și involuntară a materialelor, citatelor, din ignoranță și fără intenție, mai ales de către studenții din anii începători;

b) utilizarea excesivă a surselor, însoțită de o proporție neglijabilă de muncă proprie;

c) plagierea unei părți foarte mici din lucrare, partea respectivă nefiind determinantă pentru valoarea lucrării și evaluarea sa în favoarea autorului.

(5) Cazuri semnificative de plagiat:

a) repetarea plagiatului minor;

b) forme extinse de plagiat și, mai ales, plagiatul total;

c) plagiatul prin surse care nu sunt citate sau surse care sunt citate, dar care sunt plagiate, prezente în proporție însemnată în lucrare sau în partea, sau părțile, lucrării care reprezintă elementele cheie ale originalității pretinse.

Art. 5. (1) Sancțiunile care se pot aplica de către comisia de etică universitară studenților și studenților-doctoranzi pentru încălcarea eticii universitare sunt următoarele:

a) avertisment scris;

b) exmatricularea;

c) alte sancțiuni prevăzute de Codul de etică și deontologie universitară.

(2) Sancțiunile care se pot aplica personalului didactic și de cercetare, și personalului didactic și de cercetare auxiliar, de către comisia de etică universitară pentru încălcarea eticii universitare sau pentru abateri de la buna conduită în cercetarea științifică sunt următoarele:

a) avertisment scris;

b) diminuarea salariului de bază, cumulat, când este cazul, cu indemnizația de conducere, de îndrumare și de control;

c) suspendarea, pe o perioadă determinată de timp, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții didactice superioare ori a unei funcții de conducere, de îndrumare și de control, ca membru în comisii de doctorat, de master sau de licență;

d) destituirea din funcția de conducere din învățământ;

e) desfacerea disciplinară a contractului de muncă.

(3) Alte posibilități de sancționare:

(3.1) Sancționarea plagiatorului se face în funcție de gravitatea plagiatului și de importanța fraudei în construirea carierei profesional-științifice a persoanei respective.

(3.2) Dacă plagiatul este comis de un **student**, iar acesta este la prima abatere, sancțiunea o va stabili cadrul didactic îndrumător. În cazul repetării fraudei de către același student, sancțiunea poate merge până la exmatriculare, având același regim cu exmatricularea din cauza fraudei la examen, conform regulamentelor interne universitare.

(3.3) Plagiarea lucrărilor de licență sau a disertațiilor de master se pedepsește cu anularea examenului în care lucrarea ar fi trebuit să fie susținută. În cazul în care plagiatul este total, persoana respectivă nu mai are dreptul de reînscrisere la examen.

(3.3.1) Îndrumătorii lucrărilor de licență, de diplomă, de disertație și de doctorat, răspund în solidaritate cu autorii acestora de asigurarea originalității conținutului acestora.

(3.4) Plagiarea tezelor de doctorat se pedepsește cu neacordarea dreptului de susținere a tezei de către Consiliul științific al universității, cu exmatricularea din stagiul de doctorat fără drept de reînscrisere.

(3.5) Dacă persoana care a plagiat este **cadru didactic**, este în cunoștință de cauză în privința regulilor și interdicțiilor în materie de lucrări originale, sancțiunile se aplică în funcție de gravitatea actului de plagiere.

(3.6) Pentru un plagiat minor sau involuntar se poate recomanda, după caz, atenționarea, avertismentul, exmatricularea de la doctorat cu sau fără drept de reînscrisere, retragerea dreptului de a participa la concursuri de promovare în grade didactice la care era înscris în momentul descoperirii fraudei, cu sau fără posibilitatea reînscrierii în concurs în anii următori.

(3.7) În cazul publicării de lucrări cu plagiat semnificativ sau grav, în vederea promovării în ierarhia didactică sau de cercetare, sancțiunea poate merge până la excluderea din Universitate și, dacă este cazul, dosarul se va deferi justiției, care va decide conform legislației în vigoare. Această situație este valabilă indiferent de momentul în care un cadru didactic a ajuns să producă lucrări care se dovedește a fi plagiare.

(3.8) Persoanele împotriva cărora există o hotărâre definitivă de sancționare pentru plagiat nu pot ocupa funcția de șef de disciplină, nu pot ocupa funcții de conducere în Universitate (șef de catedră, șef de departament, șef de serviciu, secretar științific al facultății, prodecan, decan, prorector, rector) și nu pot face parte din structurile de conducere ale facultății și universității (consiliul facultății, senat, consiliul de administrație), până la reabilitare.

Art. 6. (1) Prevenirea plagiatului se poate face prin metode care se adresează cauzelor sale.

(2) Strategiile posibile sunt:

a) identificarea cauzelor care conduc la plagiere;

b) identificarea diferitelor forme de plagiat;

c) integrarea tehnicilor de prevenire a plagiatului în cursurile cadrelor didactice (îndeosebi în cursurile dedicate cercetării științifice, eticii etc.) și supravegherea respectării lor în colectivele de cercetare;

d) informarea cadrelor didactice și a studenților despre prevederile Cartei, ale Codului de etică și deontologie universitară, ale reglementărilor interne și ale hotărârilor Senatului.

(3) Autorii nu trebuie să piardă din vedere o regulă simplă prin care, în cele mai multe cazuri, se evită o acuzație de plagiere: **citarea corectă a sursei utilizate în materialul propriu (inclusiv a publicațiilor proprii).**